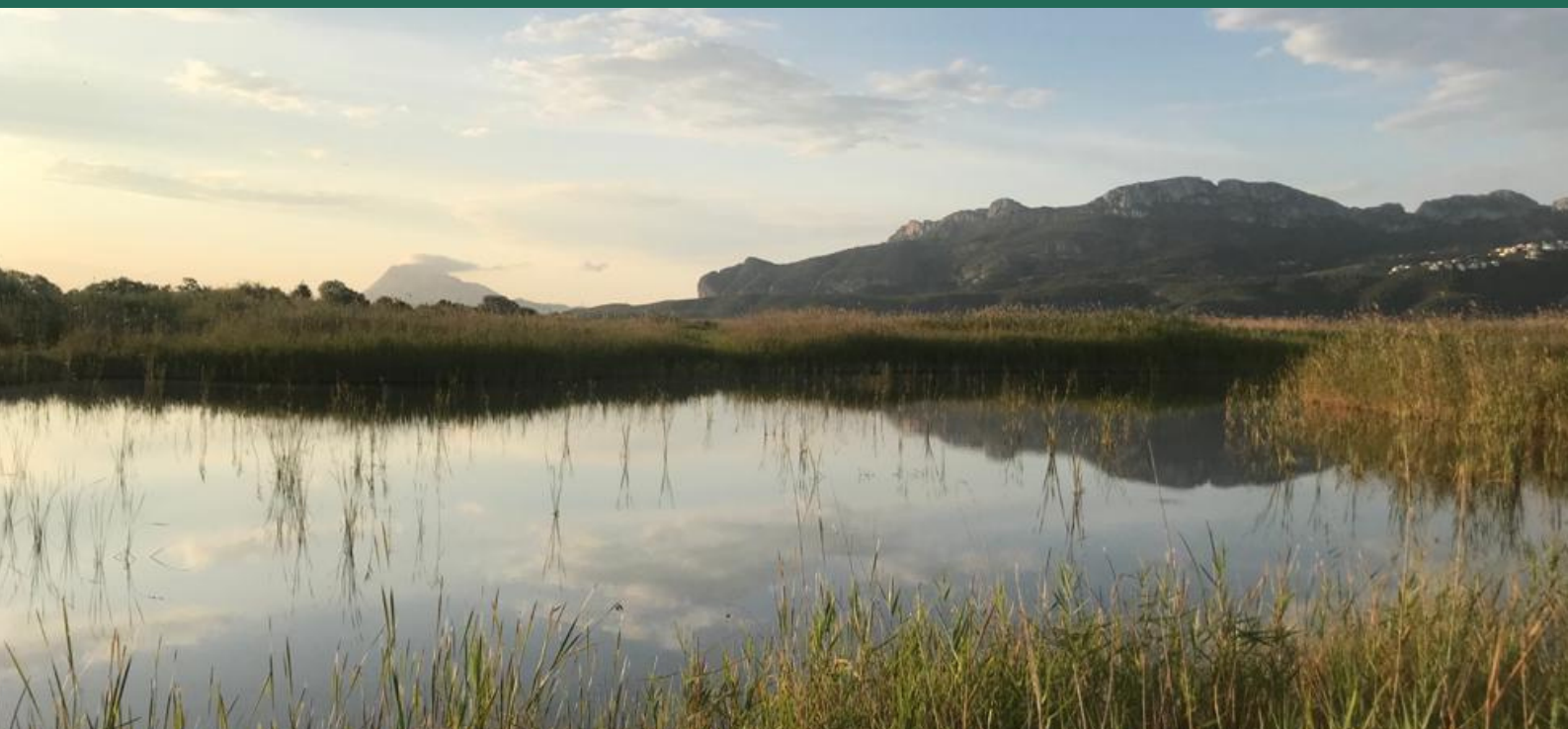

PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

PARC NATURAL
DE LA MARJAL DE PEGO OLIVA

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu

parc natural
de la marjal
de pego-oliva

ÍNDEX

EDUCACIÓ AMBIENTAL? ON?	02
PER QUÈ FEM EL QUE FEM?	03
QUINES OPCIONS TINC?	04
PROJECTE "CONEIX LA MARJAL"	05
PROJECTE "AMBAIXADORS DE LA MARJA-MAMA"	09
PROJECTE "LA MARJAL M'INSPIRA"	12

EDUCACIÓ AMBIENTAL? ON?

A la Marjal!!! On sinó?

El **PARC NATURAL DE LA MARJAL DE PEGO OLIVA** pertany a la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la Comunitat Valenciana representant a les zones humides. És una àrea natural d'especial protecció per la multitud de valors naturals i culturals que alberga.

La Marjal destaca per la qualitat de les seues aigües i per la seua biodiversitat.

Volem donar a conèixer tant a la població en general i especialment a la població local els valors i recursos que han portat a declarar aquest espai natural protegit, per a millorar el coneixement i aconseguir un major sentiment de pertinença amb l'espai natural

A través de la participació de la població en diversos **PROJECTES I ACCIONS DE CONSERVACIÓ** del Parc Natural i emprant l'**EDUCACIÓ i INTERPRETACIÓ AMBIENTAL** com a eina principal, es considera la base perquè les futures generacions coneguen i aprenguen a conservar el patrimoni natural del territori on habiten.

PER QUÈ FEM EL QUE FEM?

LA PRINCIPAL FINALITAT DEL PROGRAMA ÉS FOMENTAR EL CONEIXEMENT I IMPLICACIÓ EN LA CONSERVACIÓ DELS RECURSOS NATURALS DEL PARC NATURAL DE LA MARJAL DE PEGO OLIVA EN LA POBLACIÓ, PREFERENTMENT DE LA POBLACIÓ LOCAL I DELS MUNICIPIS PRÒXIMS AL PARC.

DINS DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL ES DESENVOLUPEN DIFERENTS PROJECTES I CADASCUN D'ELLS COMPTARÀ AMB OBJECTIUS ESPECÍFICS.

...PERÒ EN RESUM EL QUE VOLEM
ACONSEGUIR ÉS...

CONÉIXER I ESTIMAR PER A CONSERVAR

I QUINES OPCIONS TINC?

ELS NOSTRES PROJECTES:

PROJECTE "CONEIX LA MARJAL"

El nostre projecte de sempre sobre visites guiades per a conèixer el Parc Natural. D'especial interès per a aquells centres o entitats que no es troben en les proximitats del Parc Natural i que tinguen unes ganes boges de conèixer-lo i de passar un dia immers en la naturalesa.

PROJECTE "AMBAIXADORS DE LA MARJA-MAMA"

Posem en marxa aquest projecte que permet a diferents entitats, centres educatius, etc. col·laborar i posar el seu granet d'arena en la conservació d'aquest meravellós espai natural i donar-lo a conèixer per tot el món. Per a ells hem creat la figura "Ambaixadors de la *Marja-Mama". Aquest projecte requereix d'una major implicació per part dels participants pel que està enfocat a centres que es troben en l'àrea d'influència del Parc Natural.

PROJECTE "LA MARJAL M'INSPIRA"

I aquesta és l'opció que es pot contemplar si algun centre té una idea particular en ment. Personalitzar el projecte afavoreix la creació d'aqueixa connexió emocional que tant busquem. Per això pensem que fer el projecte "més vostre" és un aspecte fonamental si busquem una major vinculació i compromís per part dels participants.

PROJECTE "CONEIX LA MARJAL"

PRESENTACIÓ

És curiós el gran desconeixement que tenim moltes vegades del nostre territori. A vegades viatgem lluny per a descobrir paisatges de somni i no som conscients de les joies naturals que tenim en la nostra Comunitat Valenciana.

Per això existeix aquest projecte, per a donar a conèixer encara que siga lleugerament en una visita d'un dia aquest meravellós espai natural protegit i gaudir de tot allò que la naturalesa ens regala.

OBJECTIUS

- Oferir la possibilitat del gaudi i coneixement dels valors naturals i culturals de la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la CV.
- Fomentar l'experiència directa dels participants amb els paisatges i llocs singulars més importants del seu territori més pròxim.
- Aprendre el que ens aporta la Marjal: Serveis i Béns Ecosistèmics.
- Adquirir el concepte de Protegir i la figura de Parc Natural.
- Entendre la Biodiversitat, comprendre la seua importància i fomentar la seua conservació.
- Conèixer els ecosistemes d'aiguamolls costaners i les connexions amb altres ecosistemes.
- Conèixer les característiques de la flora i la fauna del Parc Natural.
- Conèixer la problemàtica i impactes actuals que pateix l'espai natural protegit.
- Conèixer i valorar els usos i tradicions de la Marjal.
- Fomentar el treball en equip.
- Adquirir els conceptes de Canvi Climàtic i Biodiversitat.
- Interpretar la problemàtica ambiental a nivell global..

LLOC DE LA VISITA: PARKING MUNTANYETA VERDA

NÚMERO DE PARTICIPANTS: MÀXIM 25 PER EDUCADOR/A

FORMULARI DE SOL·LICITUD

PERÍODE I HORARI DE L'ACTIVITAT: DE DILLUNS A DIVENDRES ENTRE LES 09:00H I LES 14:00H.

DESCRIPCIÓ DE LA VISITA:

Itinerari:

Realitzarem una suau ascensió a la "Muntanyeta Verda" i gràcies a la vista panoràmica que des d'ella tenim parlarem de l'extensió i límits del Parc Natural i interpretarem el paisatge, identificant els diferents accidents geogràfics, els rius Bullent i Salinar, etc. Destacarem des de la importància de l'aigua en la Marjal i el seu funcionament hidrològic fins a recordar algunes anècdotes de la seua història o identificar els sorolls del nostre entorn i reconèixer algunes plantes per la seua olor passant per l'importantíssim cultiu de l'arròs en aquesta zona humida.

A continuació tornarem al punt de partida i realitzarem un recorregut circular per la base de la Muntanyeta seguint el curs del riu Salinar fins a la seua desembocadura en el Bullent. Continuarem d'aquesta manera descobrint la Marjal, estant en contacte en tot moment amb el seu element característic, l'Aigua, coneixent a més la flora i la fauna que està present, les surgències d'aigua conegudes com "ullals" o els diferents ecosistemes, tot això mentre caminem a través del senill gràcies a unes passarel·les.

El recorregut és circular, amb una distància d'uns 3 km i exceptuant l'ascensió a la Muntanyeta Verda és totalment pla.

Altres Activitats:

Xarrades*, tallers, gymkhanes ambientals...

***Xarrada prèvia**

El Parc Natural ofereix la possibilitat que, prèviament a la visita guiada, personal de l'Equip Tècnic es desplaça al centre per a donar una xarrada sobre aquest Espai Natural Protegit. Aquesta xarrada té una duració aproximada de 40 minuts i complementa la posterior eixida al camp.

Per a la seua realització el centre ha de comptar amb un ordinador equipat amb PowerPoint a més d'un projector i equip d'àudio. Aquesta xarrada s'ofereix als centres dels municipis de l'àrea d'influència del Parc Natural, i està subjecta a la disponibilitat del personal d'aquest.

TEMÀTIQUES

En totes les visites els Educadors Ambientals fan una introducció del Parc Natural en la qual presenten els seus principals valors naturals i culturals, parlen de les seues principals amenaces i de les recomanacions o bones pràctiques que cal dur a terme quan es visita un espai natural.

L'equip d'Educació Ambiental està desenvolupant una sèrie d'Unitats Didàctiques per a treballar certs aspectes de la marjal de Pego Oliva en major profunditat. No obstant això, sabem que en moltes ocasions, els centres tenen interès a treballar un tema en particular, així que contacta amb nosaltres, parlem, valorem els nostres recursos i veiem com podem abordar-lo junts.

OBSERVACIONS I RECOMANACIONS PER A LA VISITA

Grups amb mobilitat reduïda: existeix la possibilitat d'adaptar tant els continguts com la duració i el recorregut d'aquesta activitat a les característiques i necessitats del grup, aspectes que seran tractats en el moment de concertar la visita guiada.

Per a gaudir de la nostra visita al Parc Natural hauríem de portar:

- Roba còmoda i calçat apropiat: botes de muntanya o sabatilles d'esport (amb la sola gruixuda i que subjecte bé els turmells)
- Protector solar i gorra
- Cantimplora (imp: portar aigua en abundància en els mesos de calor)
- Esmorzar i/o menjar
- Es recomanen portar prismàtics, càmera de fotos i repel·lent d'insectes.

No es permetrà l'ús de telèfon mòbil, MP3 o similar, vídeo-consola portàtil, etc.

Informació d'interés:

El Parc no disposa de lavabos públics. Es recomana avisar al grup perquè arriben preparats.

Al Parc no hi ha contenidors ni papereres, per la qual cosa els residus generats no han de ser alliberats al Parc, han de ser retornats a la zona urbana i en els seus respectius contenidors.

A més comptem amb la campanya **ZERO RESIDUS EN LA MARJAL** on promovem la reducció de residus en els esmorzars.

"CAMPANYA PER A REDUIR ELS RESIDUS EN ELS ESMORZARS"
"CAMPAÑA PARA REDUCIR LOS RESIDUOS EN LOS ALMUERZOS"

5 COSAS QUE POTS FER QUAN VISITES EL PARC NATURAL DE LA MARJAL DE PEGO-OLIVA
5 COSAS QUE PUEDES HACER CUANDO VISITES EL PARQUE NATURAL DE LA MARJAL DE PEGO-OLIVA:

- **TRIA UNA BOTELLA O CANTIMPLORA REUTILITZABLE.**
ESCOGE UNA BOTELLA O CANTIMPLORA REUTILIZABLE.
- **PER A EMBOLICAR L'ESMORZAR POTS UTILITZAR LA CARMANYOLA REUTILITZABLE O ELS PORTA ENTREPANS ECOLÒGICS.**
PARA ENVOLVER EL ALMUERZO PUEDES UTILIZAR EL TUPPER REUTILIZABLE O LOS PORTABOCADILLOS ECOLÓGICOS.
- **UNA BONA OPCIÓ PER A ESMORÇAR ÉS LA FRUITA DE TEMPORADA.**
UNA BUENA OPCIÓN PARA ALMUERZAR ES LA FRUTA DE TEMPORADA.
- **SI ET SOBRA UNA MICA DE L'ESMORZAR POTS GUARDAR-LO PER A MÉS TARD.**
SI TE SOBRA ALGO DE ALMUERZO PUEDES GUÁRDALO PARA MÁS TARDE.
- **EVITA ELS PRODUCTES DE Brioixeria industrial, snacks salats, sucus concentrats...A MÉS DE CONTINDRE SUCRES I GREIXOS GENEREN MASSA RESIDUS.**
EVITA LOS PRODUCTOS DE BOLLERÍA INDUSTRIAL, SNACKS, ZUMOS CONCENTRADOS...ADEMÁS DE LOS AZÚCARES Y GRASAS QUE CONTIENEN, GENERAN UN MONTÓN DE RESIDUOS.

Més informació a / Más información en:
parque_pegooliva.gva.es - 679 195 227

 @GVAparcs
 GVAParcsNaturals
 parquesnaturales.gva.es

 GENERALITAT VALENCIANA
 Parc natural de la marjal de pego-oliva

PASSOS A SEGUIR

PROJECTE
"CONEIX LA
MARJAL"

1. CONTACTEM
PARC NATURAL I
CENTRE

2. CONCRETEM LES
VISITES I DEFINIM
TEMÀTIQUES A TRACTAR

3. BUSQUEM
DATES EN EL
CALENDARI

5. ELS EDUCADORS AMBIENTALS
VAN AL CENTRE I/O ENVIEN LA
DOCUMENTACIÓ PER AL TREBALL
PREVI EN CLASSE

4. EL CENTRE EMPLENA I ENVIA EL
FORMULARI DE SOL·LICITUD DE VISITES PER
A FER EFECTIVA LA RESERVA

6. EL CENTRE VISITA
EL PARC

PASSEM UN DIA
GENIAL EN CONTACTE
AMB LA NATURALSA

7. TREBALL POSTERIOR
EN CLASSE

8. EVALUEM

PROJECTE "AMBAIXADORS DE LA MARJA-MAMA"

PRESENTACIÓ

Un ambaixador és el màxim representant d'un territori. Aconseguir el títol d'ambaixador és tot un repte. Perquè requereix d'un fort compromís i un gran esforç.

Pachamama és un concepte que procedeix de la llengua quítxua. Pacha pot traduir-se com a "món" o "Terra", mentre que mama equival a "mare". Per això sol explicar-se que la Pachamama és, per a certes ètnies andines, la Mare Terra. S'entén que la Pachamama protegeix a les persones i els permet viure gràcies a tot el que li aporta: aigua, aliments, etc.

Nosaltres hem fet un joc de paraules i hem batejat el nostre projecte com a Ambaixadors de la Marja-Mama perquè a petita escala la Marjal ens aporta moltes de les coses necessàries per a viure i els futurs ambaixadors tindran la missió de conèixer-les i explicar-les al món.

OBJECTIUS

- Oferir la possibilitat del gaudi i coneixement dels valors naturals i culturals de la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la CV.
- Fomentar l'experiència directa dels participants amb els paisatges i llocs singulars més importants del seu territori més pròxim.
- Aprendre el que ens aporta la Marjal: Serveis i Béns Ecosistèmics.
- Adquirir el concepte de Protegir i la figura de Parc Natural.
- Entendre la Biodiversitat, comprendre la seua importància i fomentar la seua conservació.
- Conèixer la problemàtica actual i impactes de l'espai natural protegit.
- Conèixer i valorar les tradicions respectuoses amb la naturalesa.
- Implicar als participants en la protecció i conservació del Parc Natural i ser partícip dels projectes de conservació que es desenvolupen al Parc Natural.
- Responsabilitzar-se del futur manteniment i cura del seu entorn natural
- Fomentar el treball en equip.
- Adquirir els conceptes de Canvi Climàtic i Biodiversitat.
- Divulgar i comunicar els resultats obtinguts.

DESCRIPCIÓ

Aquest és un projecte pilot en aquest Parc Natural, però en altres espais naturals protegits de la Xarxa de Parcs Naturals de la Comunitat Valenciana porten temps realitzant projectes similars amb molt bons resultats.

La nostra intenció és aconseguir que els centres de la zona d'influència del Parc Natural s'impliquen en major profunditat amb l'espai protegit.

En haver una major implicació el projecte per tant s'allarga més en el temps. No hi ha un temps definit, perquè cada centre podrà involucrar-se en la mesura de les seues *posibilitats, però la idea és treballar en conjunt mínim un trimestre a l'any.

I això...com ho farem? Per a deixar-ho clar hem dividit el projecte en 3 fases:

FASE 1: FORMACIÓ

No podem ser ambaixadors d'un lloc que no coneixem. Pel que l'Equip d'Educadors oferirà diverses jornades formatives sobre l'espai natural protegit (per què està protegit, què es pot i no pot fer al parc, què podem fer per a conservar-lo, quines espècies podem trobar, etc).

FASE 2: PASSEM A L'ACCIÓ!

Si hi ha alguna cosa que pretén l'Educació Ambiental és que es passe a l'acció. Pel que en aquesta fase drem a terme les accions a les quals s'haja compromés el centre.

FASE 3: HO EXPLIQUEM

És molt important comptar aquelles bones accions que van fent-se. Així que alguna cosa feta amb tant d'afecte i il·lusió ha de ser comptada al món...i que millor que una vegada rebut el títol d'Ambaixador de la Marja-Mama!!!

EN LA SEGÜENT PÀGINA DETALLEM
EL PROCÉS A SEGUIR

PASSOS A SEGUIR

PROJECTE "AMBAIXADORS DE LA MARJA-MAMA"

1. CONTACTEM PARC NATURAL I CENTRE

2. ENS REUNIM

3. VALOREM ELS NOSTRES RECURSOS I ESTABLIM ELS NOSTRES OBJECTIUS

5. PROGRAMEM LES ACTIVITATS

4. PERSONALITZEM EL PROJECTE

6. PASSEM A L'ACCIÓ

7. ATORGUEM EL TÍTOL: AMBAIXADOR DE LA MARJA-MAMA

8. HO EXPLIQUEM AL MÓN

10. HO CELEBREM!!!!

9. EVALUEM

PROJECTE "LA MARJAL M'INSPIRA"

PRESENTACIÓ

Com s'ha descrit en els apartats anteriors, el Parc Natural de la Marjal de Pego-Oliva ja compta amb un Projecte d'Educació Ambiental establert amb el qual qualsevol centre pot treballar.

Aquest projecte és idèntic, llevat que és el Centre Educatiu/Entitat el que pretén dissenyar un Projecte d'Educació Ambiental en el qual incloga la Marjal. A través del treball col·laboratiu es procura aconseguir sinergies, compatibilitats i millores en la consecució d'objectius dels dos, Centre i Parc.

OBJECTIUS

- Oferir la possibilitat del gaudi i coneixement dels valors naturals i culturals de la Xarxa d'Espais Naturals Protegits de la CV
- Fomentar l'experiència directa dels participants amb els paisatges i llocs singulars més importants del seu territori més pròxim

*La resta d'objectius es definiran i compatibilitzaran (centre + parc).

DESCRIPCIÓ

En aquest sentit, aconsellem personalitzar el projecte a través de les següents propostes:

1 El projecte pot estar abanderat per una espècie emblemàtica de flora o fauna del Parc Natural de la Marjal de Pego Oliva o bé, posseir un eix vertebrador en el qual donar suport a la seua consecució com per exemple algun fet històric ocorregut, alguna tradició cultural del Parc Natural, etc.

2 Una bona manera de reconèixer i valorar el treball realitzat és mostrar-lo al món. A més, exposar i comptar l'après pot ajudar a interioritzar-ho, per la qual cosa és important la creació d'un programa de comunicació que acompanye al projecte. És a dir, des d'un principi dissenyar qui (alumnes, docents...), com (presentacions, exposicions...), on (xarxes socials, mitjans de comunicació...) etc...es comptarà "el meu" projecte.

PASSOS A SEGUIR

PROJECTE
"LA MARJAL
M'INSPIRA"

1. TENIM UNA
IDEA!

2. CONTACTEM PARC
NATURAL I CENTRE

3. ENS REUNIM

5. DEFINIM EL
PROJECTE

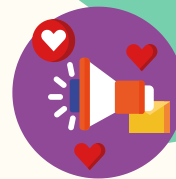

4. VALOREM ELS NOSTRES
RECURSOS I ESTABLIM ELS
NOSTRES OBJECTIUS

7. PASSEM A L'ACCIÓ

8. HO EXPLIQUEM
AL MÓN

6. PROGRAMEM LES
NOSTRES ACTIVITATS

9. EVALUEM

10. HO CELEBREM!!

CONTACTA AMB NOSALTRES!
ESTEM DE DILLUNS A DIVENDRES DE 09:00H A 14:00H.

Redacció: Equip Tècnic del Parc Natural de la Marjal de Pego-Oliva

Generalitat Valenciana
Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i
Transició Ecològica
C/ Sant Eloi nº 8.
C.P.:03780, Pego. Alicante.
Telf.: 679195227
e-mail: parque_pegooliva@gva.es
[web: http://parquesnaturales.gva.es](http://parquesnaturales.gva.es)

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**TOTS
A UNA
veu**

parc natural
de la marjal
de pego-oliva

